

Måndagen den 4 oktober 2021

Vi träffades som vanligt en trappa upp på Hamnkrogen. Efter måltiden som bestod av Fish & chips samt kaffe och en liten kaka, öppnade Gitte Dahlgren Bengtsson mötet och tände vänskapens ljus. Hälsade våra gäster, Ulla Lindberg, Annika Karlsson, Britt Thulin, Birgitta Fröderberg och Margareta Thulin samt kvällens föredragshållare Lennart Rasmusson välkomna.

Anita Lindberg och vår president Gitte rapporterade från höstens DÅM att det beslutades att vår matrikel och även IW-nytt i fortsättningen kommer att finnas i pappersform. Man kan dock anmäla om man endast vill ha dom digitalt.

Vår vänklubb i Sölleröd tackar för vår hälsning och hoppas att vi snart får träffas igen.

Vad vill vi lära om datorer? Vi planerar att preliminärt i februari kunna få hjälp med bl.a. hur vi kan använda våra mobiltelefoner på fler sätt. Hör av er till någon i styrelsen om förslag på olika ämne.

Lennart Rasmusson berättar om sin bok Livlinan, som finns att köpa I Höganäs Bokhandel.

Lennart är född och uppvuxen i Höganäs. Utbildade sig och har varit verksam som pilot. Gift och har fyra barn. Det var när ett av hans barnbarn, Elias frågade varför hans farfar Gunnar Nilsson fick en gata uppkallad efter sig och sonen Johan bad honom att skriva ner vad han visste om händelserna under 1940 talet.

Lennart berättar:

Oron över händelseutvecklingen i Tyskland under 1930-talet resulterade i att 1936 höjdes försvarsanslagen med 25%. Den 3 september 1939 beordrades förstärkt beredskap i Sverige.

Hamnarna vid Öresunds kust blev prioriterade försvarsobjekt. Våren 1940 påbörjades byggandet av försvarsvärn längs Öresundskusten. Efter inmarschen i Danmark började tyskarna lägga ut ubåtsnät. 3 parallella nät lades ut i Öresund. Det fanns 2 luckor i nätet, utanför Viken och utanför Hornbäck. Detta för att handelsfartyg skulle kunna passera. Luckan bevakades av svenska marinen.

I juli 1942 kom beslut om att ställa Tullverkets personal till marinens förfogande.

I Höganäs fanns tulltjänsteman **Gunnar Nilsson** som utsetts hemvärnschef 1940, 24 år gammal.

Sommaren 1943 börjar missnöjet gro i Danmark. I slutet av augusti råder militärt undantagstillstånd, regeringen avgår. I oktober börjar tyskarna slå till mot den judiska befolkningen. På morgonen den 30 september kom en första fiskebåt från Gilleleje till Höganäs, det var fiskaren Niels Clausen som anlände med 8 flyktingar. Därefter inleddes den stora flyktingvågen i oktober. Enligt arkiven kom 1210 personer som flyktingar till Kullabygden, varav 1001 till Höganäs hamn. Här fanns en organisation för mottagandet bestående av kommun, polis, hemvärn och lottor. Bl.a. Sjömanssalen, Folkparken, Öresundsskolan stod för den första inkvarteringen.

Från Höganäs fraktas under hösten 1944 även 3250 vapen över till Danmark. Gunnar Nilsson stod för organisationen i egenskap av hamnpolis.

Under hösten 1945 köper Gunnar Nilsson 10 st fiskebåtar för 500 kr/st och utfärdar fiskepass så att de danska fiskarna kan fiska på svenskt vatten under den tiden då de var landsflyktiga i Höganäs.

Jane Horney dömdes till döden av den danska motståndsrörelsen då de ansåg att hon gick tyskarnas ärende. Hon likviderades den 20 januari 1945. Genom sitt äktenskap kom hon att vistas mycket i Berlin där hon kom i kontakt med både nazister och regimmotståndare. Med släkt i Danmark fick hon nära kontakter med motståndsrörelsen. Hon reser flitigt mellan Sverige, Danmark och Tyskland. Janes agerande och umgänge med såväl högt uppsatta nazister som motståndsmän gjorde att hon misstänktes för att vare en ”stikker”. Hon lurades att ta sig till Danmark för att förklara sig. Detta skulle ske via hamnen i Höganäs där flera vapentransporter släppts igenom.

Gunnar Nilsson fick besked att det skulle komma en taxi från Helsingborg med bl.a. en kvinna som skulle över till Danmark. Båten med kvinnan ombord lämnade industrihamnen men gick därefter in i den obevakade småbåtshamnen där även Jane Horney och hennes baneman gick ombord.

Mycket spekulationer och ryktesspridning har florerat kring Jane Horney. Alla papper har inte lagts på bordet och frågan är om hon genom sina kontakter kunde vara livsfarlig för vissa personer.

Vi tackar Lennart med ros och vin för ett mycket intressant föredrag.

Vid pennan Britt Carlberg

